

Miljø- og
Fødevareministeriet

EU's plastikstrategi og Direktiv om engangsplastik

15. januar 2019
DAKOFA

Anne Harborg Larsen

EU's plaststrategi fra januar 2018

Strategien er udformet som et katalog over mulige virkemidler, der kan bringes i anvendelse for at realisere visionen for plastik og plastikaffald i 2030. Der skelnes mellem EU-virkemidler og nationale virkemidler.

Strategiens 2030 vision er bygget op over fire pejlemærker:

- Genanvendelsen af plastikemballage: 75-85 %, og minimum 50 % af alt plastikaffald skal genanvendes.
- Firdobling af sorterings- og genanvendelseskapaciteten i Europa i forhold til 2018.
- EU's eksport af usorteret plastikaffald er stoppet
- Et velfungerende marked for genanvendt plastik, grundlagt på solid industriel efterspørgsel.
- Effektive foranstaltninger for at modvirke forurening med mikroplast.

Strategien bygger ovenpå det skærpede genanvendelseskrav for emballageplastikaffald (2025: 50 % og 2030: 55 %) og krav om udvidet producentansvar for emballage i revideret emballagedirektiv.

EU's plaststrategi fra januar 2018

Udvalgte mulige EU-virkemidler:

- Harmonisering af krav til design til plastikemballage. (Endnu) en revision af emballagedirektivet.
- Udvikling af produktkrav til fx biler (direktiv om udtjente køretøjer) og byggevarer (byggevareforordningen), så andelen af genanvendt plastik og genanvendelsesmuligheder øges
- Kvalitetsstandarder for sorteret plastikaffald og genanvendt plastikaffald
- Definitioner for hvornår plastik er bio-nedbrydeligt, mærkning af komposterbare og bionedbrydelige plastiktyper
- Undersøge muligheder for at forbyde/begrænse anvendelsen af bevidst tilsætning af mikroplast
- Overveje lovgivningsinitiativer, der kan forebygge at engangsplastik-produkter ender i miljøet.

EU's plaststrategi fra januar 2018

Udvalgte forslag til nationale virkemidler:

- Offentlige grønne indkøb
- Pant-systemer eller nationale ordninger med udvidet producentansvar
- Skabe øget bevidsthed om at undgå henkastet affald

Regeringens fokuspunkter på EU-niveau:

- Produktdesign, materialevalg og udfasning af problematiske stoffer – produktkrav skal være på EU-niveau
- Dokumenteret kvalitet af genanvendt plastik – enkel og sikker handel og afsætning af genanvendt plastik på tværs af landegrænser

Engangsplastik-direktivet

Baggrund

- Direktivets formål er at begrænse plastaffald i havene og på EU's strande
- 80-85 % af affaldet fundet på strande i Europa er af plastik
- Heraf er 50 % produkter af engangsplast og 27 % fiskeriredskaber
- Samlet set adresserer direktivet 70 % af affaldsmængden
- Enighed om direktivet blev opnået på trilog den 19. december 2018
- Hurtigt forhandlingsforløb – forslaget blev fremsat af Kommissionen i maj 2018

Næste skridt:

- Juridisk og lingvistisk gennemgang
- Formel vedtagelse af direktivet i Rådet og Parlamentet.
- Offentliggørelse i EU-tidende – nok 1. kvartal 2019
- Herfra starter nedtællingen på implementeringsfristerne

Engangsplastik-direktivet – forventet indhold

- Forbud mod 9 engangsprodukter af plastik:
  - Vatpinde
  - Engangsbestik
  - Engangstallerkner
  - Sugerør
  - Rørepinde
  - Ballonpinde
  - Fødevarebeholdere af flamingoplast (take-away, on-the-go)
  - Kopper til drikkevarer af flamingoplast
  - Drikkevarebeholdere af flamingoplast
- Forbud mod produkter lavet af oxo-plast
- Forbud forventes gældende fra to år efter formel vedtagelse

Engangsplastik-direktivet – forventet indhold

Drikkevareemballager af plastik (engangs!)

- Er f.eks. engangsplastikflasker til læskedrikke eller kartoner, der er coatet med plastik
- Er ikke f.eks. engangskopper til take-away-kaffe
- Krav:
- Drikkevareemballager af plastik skal have evt. låg fastmonteret til beholderen
- Plastikflasker skal indsamles separat: min. 77 % i 2025 og 90 % i 2030.
- Plastikflasker lavet af PET: skal bestå af min. 25 % genanvendt PET i 2025 og 30 % i 2030 (opgørelsesmetode skal udarbejdes af Kommissionen)
- Derudover: udvidet producentansvar og oprydningsansvar

Engangsplastik-direktivet – forventet indhold

Udvidet producentansvar for en række produkttyper:

Hvad er udvidet producentansvar?

Producenter ansvarlige for at håndtere deres produkter, når de bliver til affald. Forureneren betaler-princippet

2-delt intention:

- Sikre indsamling og håndtering af affald
- Motivere producenter til at designe produkter, der nemt kan genanvendes/genbruges

Minimumskrav til udvidet producentansvar i affaldsdirektivet skal følges

Hvad er oprydningsansvar?

- Producenterne skal afholde omkostninger til oprydning af deres produkter, hvis de ender som henkastet affald
- Omkostninger til informationskampagner for at undgå henkastet affald

Engangsplastik-direktivet – forventet indhold

Udvidet producentansvar for en række produkttyper:

- Fiskeredskaber af plastik (excl. oprydningsansvar). Forventet ikrafttrædelse: 31. december 2024.
- Engangsbægre, fødevarebeholdere, engangsservice, indpakningsposer, drikkevarebeholdere, vådservietter, balloner og letvægtsplastbæreposer. Også et oprydningsansvar. Forventet ikrafttrædelse: 31. december 2024.
- Cigaretfiltre. Også et oprydningsansvar + afholde udgifter til hensigtsmæssige bortskaffelsesmuligheder i det offentlige rum (f.eks. skraldespande til cigaretfiltre). Forventet ikrafttrædelse: Primo 2023.

Engangsplastik-direktivet – forventet indhold

Forbrugsreduktion:

- Medlemslande forpligtet til at reducere forbruget af engangsplastikprodukter til mad- og drikkevarer til fastfood og take-away
- En målbar kvantitativ reduktion af forbrug
- Virkemidler kan være: nationale reduktionsmål og økonomiske virkemidler (som f.eks. forbud mod gratis uddeling)
- Forbruget skal opgøres årligt og indberettes til Kommissionen
- Kommissionen fastlægger opgørelsesmetode senest 1 år efter direktivets ikrafttrædelse

Engangsplastik-direktivet – forventet indhold

Mærkningskrav:

- Følgende produkter skal mærkes:
  - Bind, tamponer og indføringshylstre til tamponer
  - Vådservietter og engangskarklude
  - Balloner (undtaget er industrielle balloner og professionel brug af balloner)
- Mærkningen skal indeholde information om korrekt affaldshåndtering og produkternes indhold af plastik.
- Kommissionen udarbejder nærmere specifikation af mærkningen senest 1 år efter direktivets ikrafttræden.

Engangsplastik-direktivet – forventet indhold

Oplysningstiltag:

- Medlemslandene forpligtes til at tage initiativ til nationale oplysningskampagner, som skal:
  - oplyse forbrugene om hensigtsmæssig adfærd for at undgå henkastet affald
  - oplyse forbrugerne om, hvilke konsekvenser disse produkter kan have på miljøet ved forkert affaldshåndtering
  - oplyse forbrugerne om fornuftige genbrugelige alternativer
  - sandsynligvis også om informere om de negative effekter på kloaksystemet ved forkert affaldshåndtering

Engangsplastik-direktivet – forventet indhold

Det med småt:

- Årlige rapporteringsforpligtelser fra medlemslandene til Kommissionen – f.eks. på:
  - markedsførte mængder af take-away/on-the-go engangsplastik-emballage
  - Indsamlede engangsplastikflasker
  - Markedsførte mængder fiskegrej af plastik
- Kommissionen skal udarbejde vejledning til, hvilke produkttyper, der kan defineres som engangsplastik-produkter.

Engangsplastik-direktivet – næste skridt

Næste skridt i Danmark på den korte bane:

- Bidrage til endelig vedtagelse (jura-teknik, oversættelse)
- Udarbejde implementeringsplan
- Kortlægning af overlap til bl.a. igangværende implementering af udvidet producentansvar for emballage og de generelle minimumskrav til udvidet producentansvar

Næste skridt på den lidt længere bane:

- Interessentinddragelse
- Lovændringer (sandsynligvis)
- Udarbejdelse af bekendtgørelser (sandsynligvis)

Spørgsmål?